

TEORETISK PSYKOLOGI (2)

K. B. Madsen

I sidste nummer af Psyke & Logos (nr. 2, 1990) skrev jeg om teoretisk psykologi, dens afgrænsning, historie, videnskabelige hovedværker, tidsskrifter og organisationer. I dette nummer vil jeg fortsætte med en orientering om »beslægtede« tidsskrifter og organisationer.

1. »SUNI«: *The Society for Studying Unity Issues in Psychology*. Dette selskab blev stiftet ved 94. Annual Convention of The American Psychological Association i Washington D.C. i 1986. Initiativtageren var professor Arthur Staats fra University of Hawai, Honolulu. Staats var også blandt medstifterne af International Society for Theoretical Psychology (I.S.T.P.) i Plymouth, U.K. 1985.

SUNI udgiver et International Newsletter of Uninomic Psychology. I vol. 9, 1990, står der følgende formåls erklæring:

»SUNI is a scholarly society devoted to the study of theoretical, conceptual, methodological and technical unity in psychology in all its aspects.«

SUNI søger at realisere dette formål ved at udsende det omtalte Newsletter og afholde symposier – især i forbindelse med the American Psychological Association's årsmøder.

Ovenstående kunne give det indtryk, at SUNI blot er en USA-amerikansk afdeling af I.S.T.P.. Men der er nogle forskelle i interesser, holdninger og videnskabsteoretisk orientering. Som antydnet med betegnelsen »Uninomic Psychology«, der forekommer i titlen på deres Newsletter, så stræber SUNI efter at integrere psykologien til en enhed. Det kan der naturligvis også være medlemmer af ISTP, som er interesseret i (uden at være medlemmer af SUNI). Men der er forskelle i *måden*, hvorpå denne enhed efterstræbes: SUNI vil opnå enheden ved at udvikle én altomfattende psykologisk teori. Derimod vil mange af ISTP's medlemmer opnå enheden ved at acceptere pluralismen i psykologien, men arbejde på midlertidige integrationer via historiske og videnskabsteoretiske studier (som fx. Systematologi-en). En mere udførlig analyse af disse to forskellige orienteringer – den monotoretiske og den multiteoretiske – kan vi vende tilbage til i forbindelse med en anmeldelse af to bind af *Annals of Theoretical Psychology*, hvoraf den sidste ikke er udkommet endnu.

2. *CHEIRON: The International Society for the History of Behavioral and Social Sciences*. Dette selskab afholder sit 23. årsmøde i 1991. Det må altså

være stiftet i 1968. En europæisk afdeling blev stiftet i Leipzig i 1980 i forbindelse med den internationale psykologkongres, hvor man fejrede 100-året for Wundts grundlæggelse af laboratoriet (i 1879). I Cheiron findes medlemmer, som er historikere af uddannelse med senere specialisering i psykologiens historie. Det kan give muligheder for forskellige vurderinger og indbyrdes misforståelser mellem »historikere« og »psykologer«, men måske også for frugtbart samarbejde omkring psykologiens historie. Selskabet udgiver et Newsletter og bidrager i øvrigt til udgivelsen af *The International Journal of the History of Behavioral and Social Sciences*.

3. *I.C.I.S. FORUM*. Til slut vil jeg omtale en publikationsserie, som er udkommet siden 1968 med 4 numre om året, og som udgives af the Center for Integrative Studies i New York. Det er – trods navnet – et »lukket« tidskrift, som kun udsendes til en indbudt kreds af forskere med filosofisk og tværvidenskabelig interesse.

Tidsskriftets særpræg er, at det optager skitser eller forstadier til senere mere gennearbejdede artikler, som derefter publiceres i sædvanlige videnskabelige tidsskrifter. Der publiceres også længere diskussionsserier. Fx. har undertegnede haft en for mig lærerig debat med Abraham Maslow om forholdet mellem psykologi og menneskesyn. Jeg tror, at dansk psykologi og dansk forskning i det hele taget kunne have gavn af et lignende tidskrift.

Denne og den foregående orientering om teoretisk psykologi har skullet vise, at godt 100 år efter psykologiens etablering som *Experimentel Psykologi* er der efterhånden sket en international etablering af en *Teoretisk Psykologi*, hvis fortsatte udvikling jeg håber at kunne orientere om i følgende numre af dette tidsskrift.